

КЛАУДИЯ и НАДЯ БАЙНЕРТ

МЕРИЛИН
и звездите на Холивуд





Надя и Клаудия
Байнерт

Мерилин
и звездите
на Холивуд

Превод от немски:
Ваня Пенева



 MAC



Claudia Beinert, Nadja Beimert

MARILYN UND DIE STERNE VON HOLLYWOOD

© Aufbau Verlag, 2022

Клаудия и Надя Байнерт

МЕРИЛИН И ЗВЕЗДИТЕ НА ХОЛИВУД

Превела от немски: *Ваня Пенева*

Оформление на корицата: *Златина Зарева*

© ИК „ЕМАС“, 2022

Всички права запазени!

Истината е, че никога никого не съм измамилa. Оставях хората да се самозалъгват. Те не положиха усилия да открият коя съм и каква съм.

МЕРИЛИН МОНРО

ПРОЛОГ

Август 1934 г.

Норма стоеше на булевард „Холивуд“ и се взираше възхитена към Китайския театър на Грауман¹ от другата страна на платното. Входът на „храма“ представляваше гордо изправена пагода, устремена към небето. Два грамадни дракона крепяха покрива. Сградата – зашеметяващо красива и същевременно плашеща – сякаш бе излязла от приказките. Осемгодишното момиченце не бе виждало нещо толкова впечатляващо. Разкъсваше се между страха и желанието да се приближи още малко. Гласът на предишната ѝ приемна майка отекваше в паметта ѝ силен и съвсем реален, сякаш Айда Болендър² стоеше до нея: „Знаеш ли какво ще се случи, ако светът загине, докато ти се намираш в киносалон? – попита тя с треперещ глас. – Ще изгориш заедно с всички зли хора. Добрите хора ходят на църква, не на кино! Само там сме в Божиите ръце и Бог ни закриля.“ Бе минала повече от година, откакто приемните ѝ родители я отпратиха. Била станала твърде трудна за отглеждане.

¹ Построен през 1927 г. от предприемача Сид Грауман като премиерно кино в стила на китайска пагода, Китайският театър на Грауман е кинотеатър на булевард „Холивуд“ в Лос Анджелис. Пред входа са поставени циментови плочи с отпечатъци от длани и стъпала на филмови звезди. – Бел. прев.

² През 1926 г. Гладис Бейкър, майката на Норма, оставя малката си дъщеря в приемното семейство на Айда и Уейн Болендър в град Хоторн, Калифорния. Момичето живее в семейството до 1933 г. – Бел. прев.

Норма стисна с все сила ръката на придружителката си и зашепна молитва. През този горещ летен ден Грейс ѝ бе предложила да идат на кино. Освен това възнамерявала да ѝ каже нещо много важно. Когато възрастните произнасят тези думи, обикновено са подготвили лоши новини, знаеше Норма. Предстоеше ѝ наказание, а може би и най-лошото: ще изпълнят заплахата си и ще я пратят в сиропиталище.

Уплашено, момичето погледна нагоре към Грейс Маккий¹. Близка приятелка на родната ѝ майка, винаги в добро настроение, тя нямаше свои деца. Норма живееше при нея временно, докато се намери поредното приемно семейство. Повечето приемни родители обаче предпочитаха бебето или малки деца – колкото по-малко беше приемното дете, толкова повече пари плащаше държавата. Норма потрепери. С много усилия успя да сдържи сълзите си.

Грейс стисна ръката ѝ и се усмихна с обич.

– Преди да си поговорим сериозно, ще те заведем на кино. Крайно време е да видиш как изглежда киното отвътре. В страна, където има повече кина, отколкото черкви, киното е част от нашата култура – обясни тя и размаха бялото си ветрило пред лицето на момичето, а после и пред своето. – Животът може и трябва да е весел и забавен, не е задължително да е сериозен и жесток.

Думите прозвучаха нереално. Норма се усмихна предпазливо. Откакто живееше в дома на Грейс, приятелката на майка ѝ отделяше много време за нея и двете често

¹ Грейс Маккий Годард играе важна роля в живота на Норма. През 1935 г. приятелката на майка ѝ става законна настойница на момичето, след като рождената майка е обявена за невменяема. Именно Грейс Маккий решава да направи Норма филмова звезда. – Бел. прев.

обикаляха из Лос Анджелис. Освен това Грейс винаги изглеждаше добре. Днес бе облякла чудесна светлосиня рокля на бели точки, която откриваше прасците ѝ. Платиненорусата коса бе подредена на едри вълни. Никой не би заподозрял, че красивата жена е най-обикновена монтажистка във филмовото студио „Консолидейтид“ и живее в две стаи. Грейс приличаше по-скоро на филмовите звезди от пъстрите списания, които Норма прелистваше често и с удоволствие. Всички обичаха Грейс. Макар да беше дребна и крехка, тя никога не оставаше незабелязана. Излезеше ли с нея, Норма забравяше тъжното си минало. Грейс никога не ѝ се караше. Ако Норма се чувстваше отчаяна и плачеше, Грейс я утешаваше с много нежност. Често ѝ показваше обичта си: прегръщаше я, милваше я. С нея момиченцето прекарваше най-безгрижните, най-прекрасните часове от живота си.

– Да вървим, сладурче – подкани я младата жена и двете пресякоха булевард „Холивуд“. Обграден от палми, засенчващи тротоарите, той изглеждаше като украсен с бордюри. Калифорнийското следобедно слънце размекваше уличното покритие като омлет за закуска. От седмици Лос Анджелис бе скован от жестока суша.

Норма се вкопчи в ръката на Грейс и забърза към Китайския театър на Грауман. На всяка крачка омалелите ѝ мексикански сандали залепваха по размекнатия асфалт. Грейс явно нямаше подобен проблем: тя направо се рееше във въздуха на безумно високите си токчета и красиво поклащаше хълбоци.

– Днес ще ти представя Джийн Харлоу¹ – обяви тя.

¹ Джийн Харлоу (1911-1937) – американска киноактриса, много популярна през 30-те години на XX век, прототип на русата сексбомба. – Бел. прев.

Норма нямаше представа за кого става дума, но името ѝ прозвуча като обещание.

– Ще се радвам да се запозная с Джийн Харлоу, лельо Грейс – промълви тя, макар че много ѝ се искаше да разбере какво имат да обсъдят. Ала се страхуваше да не я обвинят в любопитство или в невъзпитание, затова реши да си мълчи. Представи си дома за сираци на „Ел Сентро Авеню“ и потрепери.

– Джийн е най-красивата, най-талантливата киноактриса на Холувид – обясни замечтано Грейс. – Новият ѝ филм се казва „Момичето от Мисури“. Премиерата беше преди седмица. Ще ти хареса.

Норма понечи да стъпи на тротоара, ала Грейс посочи с ветрилото си бетонните плочи под краката им.

– Тук иконите на Холивуд се увековечават с отпечатъци на длани и ходила.

– Какво е икона? – пожела да узнае Норма и клекна предпазливо, за да не изцапа официалната си рокличка.

– Иконата е преуспяла личност. Актриса, певица или танцьорка, обожавана от масите, известна на няколко поколения – обясни Грейс. – Тук например виждаш отпечатъците на актрисата, на която си кръстена. Казва се Норма Талмидж. Майка ти се възхищаваше на красотата ѝ.

Майка ѝ? Норма прехапа устни. Притежаваше единствена вещ от майка си: снимка на баща ѝ, усмихнат мъж с тънки мустачки.

Предпазливо плъзна пръсти по двата отпечатъка в бетона, даже положи малките си длани във вдлъбнатините.

– Икона... – промълви с уважение.

– След време и ти ще имаш такава плоча – каза ѝ с усмивка Грейс и отиде да купи билети от касата.

След кратко колебание Норма прие своя билет. Ако

светът загине точно днес, тя ще изгори с десетки лоши хора в кинозала. Най-близката черква се намираше на километри от тук. Е, поне беше с Грейс. Влязоха в кино-то и сърцето ѝ ускори ритъм. Отворила уста, малката оглеждаше облицования с дърво таван, килимите по стените и скъпите паркетни. Какъв пъстър, блестящ свят! Разкошният кинотеатър приличаше на дворците в книгата ѝ с приказки. Семейство Болендър отказваха да ѝ четат приказки, настояваха да я запознаят с Библията. Накъдето и да погледнеше, откриваше червено, бронзово и златно: завеси, избродирани със златни конци, шнулове с огромни пискюли, бронзови съдове, врати с красив обков, навярно твърде тежки за нейните ръце. Никога не беше виждала толкова разноцветно, толкова ярко и красиво място. Сърцето ѝ се препълни с възхищение и заби непоносимо силно; наложи се да притисне ръка върху гърдите, за да го укроти. Ако се опита да изскочи навън, ще го улови.

– Холивуд е световната столица на изкушението – обяви Грейс и закрачи напред спокойна и уверена, сякаш се намираше в дневната си.

Упоена от аромат на пуканки и масло, Норма влезе в кинозалата. Разпоредителят им посочи места на петия ред. И тук същото великолепие. Тази зала можеше да побере два пъти повече деца, отколкото ходеха в нейното училище, освен това беше приятно хладна и много по-уютна от черквата на Петдесетия ден. Креслата грееха в червено и златно. Подът беше покрит с дебели килими и Норма изпита усещането, че върви по трева. Точно така си представяше пътя към Рая.

Размахвайки ветрилото, Грейс се огледа, сякаш търсеше познати лица. Повече от половината места бяха

празни. „Грейс и приятелите ѝ явно са богати – разсъждаваше Норма, – щом са в състояние да платят петнайсет цента за билет.“ Градът навън беше пълен с безработни, които чакаха на опашка, за да получат малко хляб и царевична каша.

Норма се оказа единственото дете в залата. Настани се в креслото до Грейс и остана възхитена от тъмночервената тапицерия и меката седалка. Погледът ѝ се устреми към богато украсения таван: огромен венец от лъчи в средата и прекрасни фрески по краищата.

Гонг възвести началото на представлението. Норма затаи дъх. На екрана се появи Джийн Харлоу и веднага завладя вниманието ѝ. „Момичето от Мисури“ разказваше историята на бедната Еди, тръгнала да си търси богат съпруг. Вместо това се замесва в съмнителни дела и даже я обвиняват в кражба. Филмът беше весел, само дето богатият мистър Пейдж, един от евентуалните съпрузи за Еди, говореше неясно и Норма не успя да проследи диалозите с негово участие.

Често поглеждаше крадешком към съседното кресло, за да се увери дали Грейс е до нея. С учудване установи, че тя също я наблюдава. През повечето време вниманието ѝ бе съсредоточено върху образа на Еди на екрана. Със същата платиненоруса коса като Грейс, облечена в прилепнала бяла рокля, Джийн Харлоу изглеждаше не просто красива, а свръхестествена. Същинска богиня.

Зрителите наградиха филма с въодушевени ръкопляскания. „Ето как изглеждала една икона – разбра Норма. – Джийн Харлоу е моята пълна противоположност! – мина ѝ през ума. – Всички хора харесват икони и са готови да ги приемат в дома си. Нито една икона не отива в дом за сираци. Сигурно е прекрасно да имаш свой дом, да не те

местят от едно приемно семейство в друго, да не те мъчат кошмари за сиропиталището, да не се будиш потънала в пот..." Джийн Харлоу навярно се радваше на любовта на публиката, имаше си истинско семейство и много приятели. Никой не смееше да ѝ се подиграва.

Норма остана в креслото и след края на прожекцията. Филмът беше прекрасен, а атмосферата в залата ѝ хареса неописуемо. Бе запомнила цялото действие и вече вярваше, че Еди наистина съществува. През цялото време усещаше как бие сърцето на героинята, смееше се и страдаше с нея. Еди ѝ стана приятелка. Дали е възможно двете с Грейс да останат на местата си и да гледат филма още веднъж?

За съжаление, Грейс стана и изведе Норма от залата. Момичето се стараше да подражава на елегантната ѝ походка. Даже направи няколко крачки на пръсти, представяйки си, че носи обувки с високи токове.

– Джийн Харлоу е невероятно талантива актриса – подхвана замечтано Грейс, докато вървяха през фоайето. Тя приглади светлосинята рокля и намести чантичката си. – Играе прелестно и притежава комедиен талант.

– И е неземно красива – промълви Норма. Вече стъпваше нормално, защото пръстите я заболяха от напрежението.

Грейс кимна.

– Джийн е перфектна. – Изпревари Норма и се обърна към нея. Впи поглед в лицето ѝ и го обходи сантиметър по сантиметър. – Ти също си перфектна, сладурче. Красиво момиче с голямо сърце. – И я потупа по нослето.

Момичето сведе поглед. Какви невероятни думи! Ако е перфектна, защо няма семейство? Защо родната ѝ майка, а после и семейство Болендър се отказаха от нея?

Двете излязоха на булевард „Холивуд“ и Норма побърза да улови ръката на Грейс.

– Както казах, трябва да обсъдя нещо с теб – напомни Грейс след известно време и погледна към морския бряг.

Норма усети как в гърлото ѝ заседна буца. Дланите ѝ овлажняха. Сърцето ѝ препусна в галоп. Усети миризма на пушек – някъде по хълмовете горяха дърва.

– Имам намерение да поискам настойничество и да те взема в дома си. Завинаги.

Ушите ѝ забучаха. Не бе в състояние да произнесе и дума.

– Т-т-ти... ще ми станеш майка? – заекна изумена.

– Точно така. Ще ти стана майка. Ще имаш истинско семейство – заяви натъртено Грейс и сведе клепачи. Даже миглите ѝ бяха платиненоруси.

Наистина ли мечтата ѝ за мила, грижовна жена, която ѝ позволява да я нарича „мамо“, ще стане действителност? Наистина ли ще има майка, която ще я задържи и никога няма да я изостави? Майка, която ще я обича, каквато е? Норма усети как в корема ѝ запърхаха пеперуди. Още не бе в състояние да проумее щастието си.

– Искам това повече от всичко на света – пошепна задавено тя.

Щеше да е прекрасно да живее с Грейс. Да се смее и да се радва на пъстрота, вместо да съществува в черно-бяла самота. Да ходи на кино, да забрави строгите църковни служби; да се хранят заедно, а сутрин да се будят прегърнати в меко легло... И най-важното: тя щеше да има рамо, на което да се облегне. Човек, на когото винаги да разчита. Ако мечтата ѝ се превърне в реалност, ще бъде най-послушната дъщеря на света. Обеща си тържествено, закле се във всичко свято. Никога няма да даде повод на Грейс да се откаже от нея.

Норма понечи да прегърне Грейс, но внезапно забележа как лицето ѝ се е променило. Гледаше я сериозно и някак... тъжно.

– За да получа настойничеството, се налага да докажа, че родната ти майка е невменяема – обясни с тих глас младата жена.

Норма замръзна на място. Не знаеше какво означава думата „невменяема“, ала колебанието в гласа на Грейс ѝ подсказа, че е нещо лошо.

– Всъщност това е пол-лесното от двете условия, за да получа настойничеството – продължи потиснато Грейс. Под мишниците ѝ се появиха петна от пот.

– Какво е втор-, втор-, второто условие? – попита страхливо момичето.

Грейс сведе глава и за миг затвори очи, сякаш изпитваше болка.

– Необходимо е да си живяла поне шест месеца в сиропиталище.

Норма инстинктивно отстъпи крачка назад. В сиропиталище? Далеч от Грейс? Наистина ли е невъзможно да заживее с нея още днес? Сърцето ѝ се сгърчи от болка.

– Шест месеца ще минат бързо – опита се да я утеши Грейс. – Ще издържиш, нали, малката ми? – Тя протегна ръце да я прегърне. – Не е по силите ми да променя законите на щата Калифорния, разбери, независимо колко ми се иска...

Норма трепереше. Не си представяше как ще живее шест месеца в сиропиталище. Та това беше цяла вечност!

– Няма друг начин. Ако искаш да имаш майка, трябва да се примириш – настоя Грейс. – Обещавам ти след шест месеца да те взема и да останем завинаги заедно.

– На-, на-, наистина ли? За-, за-, завинаги? – заекна невярващо момичето.

Грейс я помилва нежно по косата и обеща тържествено:

– Наистина. Завинаги.

Ще си има дом! Майка! Очакваше я невероятно бъдеще! Норма кимна и се постара да се усмихне самоуверено – като Еди от филма. Отпусна се в обятията на Грейс и си заповяда да не мисли за живота в сиропиталището. Щеше да живее с най-добрата майка на света.

– Мамо... – промълви едва чуто и притисна лице до гърдите на Грейс. Очите ѝ се напълниха със сълзи. Плачеше от радост. След шест месеца я очакваха дом и майка, безусловна обич, сигурност... Вече знаеше каква е майчината любов: топла, надеждна, сладка като поничка. Майчината любов успокоява сърцето и облекчава дишането.

Първа част

На дванайсет години приличах на седемнайсетгодишно момиче. Тялото ми беше напълно развито и оформено. Никой освен мен не знаеше каква съм. Носех синя рокля или блуза, както всички в сиропиталището, и изглеждах едра и тромава.

МЕРИЛИН МОНРО

Март 1942 година

Наложил се да се вкопчи в оградата на летището, за да не я изтласкат назад. От две седмици любителите на киното и пресата в Лос Анджелис очакваха началото на снимките с напрежение. Заглавието на филма бе „Всички се срещат при Рик“¹.

Норма наблюдаваше възхитена оживлението и суетнята по пистата. Намирал се на летище „Метрополитън“. Навсякъде бяха издигнати кранове с камери, антени стърчаха към небето, светеха безброй лампи. Десетки хора влизаха и излизаха от фургоните с логото „Уорнър Брос.“. Имаше и доста жени, навярно актриси. Една от тях крачеше развълнувано напред-назад и притискаше към гърдите си някакви листчета. Дали гореше от нетърпение в очакване на „звездния миг“?

Както ѝ бе казала Грейс, една актриса съумява да трогне сърцата на зрителите и да ги накара да ѝ повярват само когато тя и ролята ѝ постигнат единство. „Актрисата трябва да се вживее в ролята, а хората да повярват, че виждат на екрана истинския живот. – Грейс наричаше усещането за това единство „звезден миг“; – тогава актрисата вече не прави разлика между своя живот и ролята“ – обясняваше тя.

¹ „Всички се срещат при Рик“ е първоначалното заглавие на сценария за митичния холивудски филм „Казабланка“ от 1943 г. с режисьор Майкъл Къртис и с участието на Хъмфри Богарт и Ингрид Бергман. – Бел. прев.

Норма копнееше един ден и тя да преживее своя звезден миг. Представяше си го като средоточие на стотици щастливи моменти, концентрирани в един голям миг. Откакто за пръв път гледа филм, за нея не съществуваше нищо друго освен желанието да стане актриса. Живя шест месеца в сиропиталище, после се нанесе при Грейс и оттогава всеки ден изпълняваше сцени от филми в стаята си. Всяка седмица ходеше на кино с майка си и се потапяше в нов живот: героичен, романтичен, понякога трагичен, изпълнен с любов, но непременно с щастлив край за героинята или героя.

– Светът на киното прилича на мравуняк – прошепна тя повече себе си. Въпреки това несъщата ѝ сестра, застанала до нея, я чу. – Привидно вътре цари хаос, но в действителност всеки изпълнява строго определена задача.

Норма проследи как млад оператор обслужва впечатляващо голям, излъскан до блясък апарат, отразяващ слънчевата светлина. Кога ще ударят първата клапа за деня? Сценарият на „Всички се срещат при Рик“ я възхищаваше главно заради уникалната любовна история. В центъра на филма стои нощният клуб „Рик“ в Казабланка, а самият Рик помага на европейци да избягат от нацисткия терор в сигурната Америка. Любовта между Рик и Илза разтапя сърцата.

Норма прочете сценария на един дъх. Говореше се, че авторите на пиесата получили за продажбата на филмовите права невероятната сума от двайсет хиляди долара. Най-известен от актьорите беше Хъмфри Богарт. Изпълняваше ролята на Рик и днес го очакваха на снимките. За първи път щеше да се представи като романтичен герой; досега блестеше главно в образа на гангстер. Все още не се знаеше дали Ингрид Бергман, приела да изпълни